

WP Ecologie – Nader soortgericht onderzoek

Naam Werkpakket: Nader soortgericht onderzoek Fase kernproces: Planning en Studies fase: Uitwerken	Nummer Werkpakket: xx Nummer werkpakket: 2.08b op site van Railtechniek Versie 1.9 d.d. 21-08-2025
Doelstelling: <ol style="list-style-type: none">1. Een uitgebreide veldinventarisatie naar de aanwezigheid van de beschermde soorten binnen het projectgebied en een effectenbeoordeling van de werkzaamheden op de soorten. De veldinventarisaties worden uitgevoerd overeenkomstig de beschreven onderzoeksmethodieken in onderzoeksprotocollen en soortenstandaarden. De rapportage dient geschikt te zijn voor het kunnen aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit.2. Optioneel: Bepalen mogelijkheden voor bovenwettelijke maatregelen om de biodiversiteit in het projectgebied te vergroten. {{vooraf een inschatting maken of het projectinitiatief kansen biedt voor het uitwerken van bovenwettelijke maatregelen, bijvoorbeeld natuur inclusieve voorzieningen in gebouwen. Zo niet, dan kan doelstelling 2 komen te vervallen}}:	
Proceseisen: <p>Ecologisch onderzoek</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Het definitief rapport ecologie (= nader onderzoek) en de memo bovenwettelijke maatregelen {{optioneel}} kennen een aantal versies {{PER PROJECT SPECIFIEK MAKEN}}: Versie 0.1: concept exemplaar voor beoordeling door ProRail Versie 1.0: definitief exemplaar Na de reviewronde worden zo nodig wijzigingen en aanpassingen door de opdrachtnemer (ON) verwerkt.▪ Planning {{PER PROJECT SPECIFIEK MAKEN}}▪ ProRail en ON overleggen om te komen tot product dat voldoet aan de specificaties {{PER PROJECT SPECIFIEK MAKEN; denk aan een minimum aan overleg momenten aan te geven (bijvoorbeeld ten minste een startoverleg, overleg concept rapportage), wie moet het initiatief nemen om het overleg te plannen, en wie moet er in ieder geval bij dit overleg aanwezig}}.▪ Het in het veld inventariseren van de beschermde soorten waarbij, in overleg met ProRail, rekening wordt gehouden met de meest geschikte inventarisatieperiode per soort(groep), in relatie tot de projectplanning.▪ Het inventariseren van de beschermde soorten dient uitgevoerd te worden door een ter zake kundige¹ volgens de voorgeschreven onderzoeksmethodiek in de kennisdocumenten van BIJ12 of onderzoeksprotocollen van Netwerken Groene Bureaus (NGB), FLORON, SOVON, RAVON, et cetera).▪ Digitale veldgegevens van de waargenomen beschermde soorten worden opgenomen in de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF). <p>Plaatsing onderzoeksmiddelen (indien van toepassing)</p>	

¹ Onder een ecologisch deskundige verstaat ProRail een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft. Hierbij is van belang dat de ecologisch deskundige voldoende kennis en jarenlange (minimaal 3 jaar) ervaring heeft opgebouwd. Hierbij wordt hij/zij geacht de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten te (her)kennen, kennis te hebben van de algemeen erkende onderzoeksmethoden, toe te zien op een juiste naleving van ecologische werkprotocollen en indien nodig specifiek te nemen maatregelen te begeleiden. Het kan ook zijn dat hij/zij wordt ingeschakeld om toe te zien op de werkzaamheden. Waar in dit document een ecologisch deskundige wordt genoemd, betekent dit een persoon die aan deze definitiebepaling voldoet.

- Ten behoeve van het nader onderzoek kan het nodig zijn om onderzoeksmiddelen te plaatsen. Te denken valt aan het leggen van tapijttegels voor reptielen, het plaatsen van wildcamera's voor zoogdieren, het leggen van vallen voor muizen, etc. Het is belangrijk dat deze onderzoeksmiddelen goed gemarkeerd worden in het veld. Dit om te voorkomen dat tijdens het groenbeheer deze onderzoeksmiddelen onbedoeld worden beschadigd of vernietigd, en daarmee het onderzoek wordt verstoord. Voor de plaatsing van onderzoeksmiddelen gelden daarom de volgende proceseisen:

Eisen t.a.v. planning en procesgang bij plaatsing onderzoeksmiddelen

-ON geeft planning en locatie van onderzoeksmiddelen door aan ProRail uiterlijk 1 maand voor aanvang onderzoek.

Eisen tav plaatsing (locatie) van onderzoeksmiddelen (tapijttegels, wildcamera's muizen vallen, etc.)

-Plaats de onderzoeksmiddelen op minimaal 1,5 m afstand vanaf het schouwpad. Als er *geen* schouwpad aanwezig is, plaats dan de onderzoeksmiddelen op minimaal 2,5 m afstand vanaf het ballastbed.

-Na afloop van de onderzoeksperiode worden de onderzoeksmiddelen weer opgeruimd een meegenomen.

Eisen t.a.v. markering van onderzoeksmiddelen (tapijttegels, wildcamera's muizen vallen, etc.)

- Houten (bamboe)stokken toepassen van ca 1,5 m lang. Minimaal 10 cm – maximaal 30 centimeter diep in de grond.

- Markeer met "Oranje" de bovenste 10 cm van de stok. Gebruik hiervoor bij voorkeur duct tape. Maak hier een klein vlaggetje van voor extra zichtbaarheid. Plaats het vlaggetje haaks op het spoor i.v.m. zichtbaarheid. Belangrijk is dat de oranje markering boven de vegetatie uitsteekt en zichtbaar is.

-Plaats bij de eerste stok en de laatste stok tevens een informatiebordje dat in het gebied onderzoeksmiddelen zijn geplaatst. Geef aan binnen welke bandbreedte van de kilometrering de onderzoeksmiddelen liggen en wat voor onderzoeksmiddelen het zijn.

Eisen t.a.v. informatie op de onderzoeksmiddelen

- Logo van het ecologisch bureau op de onderzoeksmiddelen met de contactgegevens (dit geldt met name voor tapijttegels).

NDFF

- Het invoeren (en ontsluiten) van de veldwaarnemingen inclusief invasieve exoten in de NDFF via <http://prorail.invoerportaal.nl/>. ON geeft een emailadres met contactgegevens door bij oplevering van het conceptrapport. ProRail zal vervolgens een map aanmaken en rechten toekennen om de velddata te kunnen uploaden in het NDFF-invoeraccount van ProRail.
- ON dient binnen twee weken ná oplevering van het concept de velddata te hebben opgenomen in de NDFF. ON doet van deze handeling per email melding bij ProRail dat deze handeling heeft plaatsgevonden.

Veiligheid

- Veldwerker is in bezit van een Digitaal veiligheidspaspoort (DVP) en moet zich hiermee kunnen legitimeren bij het betreden van ProRail-terrein.
- Veldwerker blijft buiten de veiligheidszones A en B.
- Veldwerker houdt zich aan de [Richtlijn: gedragsregels op spoorwegterreinen \(RLN00300\)](#).

Producteisen:

Definitief rapport ecologie (nader onderzoek)

- Onderzoek en rapport dienen te voldoen aan de eisen in de Omgevingswet waaronder in elk geval de artikelen 11.37, 11.46, 11.54 van het Bal (Besluit activiteit leefomgeving).
- Het rapport dient zodanig te zijn opgezet dat het geschikt is om als onderbouwing te dienen voor een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit op grond van artikel 8.74j, 8.74k en 8.74l van het Bkl (Besluit kwaliteit leefomgeving) (of ten behoeve van een Projectbesluit of BOPA (Buitenplanse omgevingsplanactiviteit)); of het rapport dient als onderbouwing voor de stelling dat er geen vergunningsaanvraag flora- en fauna-activiteit noodzakelijk is).
- Het rapport dient tenminste te bevatten:
 1. Beschrijving aanleiding onderzoek.
 2. Beschrijving wettelijk kader voor soortbescherming.
 3. Beschrijving onderzoeksgebied bestaande uit:
 - a. Beschrijving van de huidige situatie (kenmerkende natuurwaarden) inclusief locatieaanduiding met baanvak, geocode en spoorkilometrerings. Let op, de contour van het onderzoeksgebied kan ruimer zijn dan de contour van het projectgebied indien bijvoorbeeld sprake is van externe werking van een verstoringbron met een tijdelijk/permanent effect of doorgaande structuren als bomenrijen, watergangen, etc.
 - b. Beschrijving van de voorgenomen ingreep van het projectinitiatief met inbegrip van bouw- of slooptactiviteiten, werkwijze (vanuit het spoor of in de berm), planning (indien bekend) inzet van materiaal of materieel en bouwwegen en werkterreinen.
 - c. Opname van duidelijk leesbaar/herleidbaar kaartmateriaal met het ruimtebeslag van het projectinitiatief. Het kaartmateriaal bevat ook opname van de spoorkilometrerings en geocode. Indien het meerdere projectlocaties betreft, in dat geval de projectlocaties nummeren op kaart en in tabel met baanvak, geocode en spoorkilometrerings.
 - d. Impressiefoto's van het projectgebied.
 4. Beschrijving methode soortgericht onderzoek, met onderbouwing van toegepaste onderzoeksmiddelen, onderzoeksprotocollen van BIJ12, NGB of anderszins, metadata van veldbezoek(en): datum veldbezoek, weersomstandigheden, begin- en eindtijd van het veldbezoek.
 5. Het doen van een omgevingscheck naar beschikbare alternatieve leefgebieden in de directe nabijheid van het projectgebied.
 6. Beschrijving van de onderzoeksresultaten, effecten (tijdelijk en/of permanent op de Staat van Instandhouding (Svl)), toetsing, advies over eventuele voorzorgsmaatregelen en te nemen juridische vervolgstappen.
 - a. Gegevens beschermde soorten in tabel opnemen met aanduiding beschermingsstatus (soorten Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en andere soorten)
 - b. De aangetroffen soorten, functies en potentiële waarnemingen aangeven op een (stippen) kaart met topografische ondergrond (schaal 1:5.000/1:10.000).
 - c. Beschrijving van de effecten van het project op (het leefgebied van) de beschermde soorten. Maak daarbij onderscheid tussen tijdelijke en permanente effecten en wat de gevolgen hiervan zijn op de lokale Svl. Tevens aangeven hoe met preventieve voorzorgsmaatregelen een omgevingsvergunningsplicht eventueel kan worden voorkomen.
 7. In conclusies uitsluitel geven of sprake is van een omgevingsvergunningsplicht en de haalbaarheid hiervan. Conclusies worden apart samengevat in een overzichtstabel.
 8. Een overzicht van de gebruikte literatuur en informatiebronnen.
- ON levert het definitief rapport (Versie 1.0) op binnen twee weken na ontvangst van het commentaar van ProRail.

Memo bovenwettelijke inspanningen/maatregelen {{optioneel}}

- Er dient een inschatting te worden gemaakt of bij de realisatie van het project zich ook kansrijke mogelijkheden voordoen die tegelijk kunnen bijdragen aan het vergroten van de ecologische waarden ter plaatse. {{ PER PROJECT SPECIFIEK MAKEN}}. Indien in een eerdere projectfase reeds een memo bovenwettelijke maatregelen is opgesteld, dient deze aangevuld en/of geactualiseerd te worden. Alleen bij een kansrijke situatie(s) wordt het opstellen van een memo met bovenwettelijke maatregelen/inspanningen zinvol geacht. Het opstellen van de memo wordt op regiebasis geoffreerd. De memo dient ten minste het volgende te bevatten: een bondig maatregelenpakket met onderbouwing van het ecologisch belang van de maatregel, zoals algemene versterking natuurwaarden of verbetering ecologische structuur. Tevens dient aangegeven te worden voor welke soorten of soortgroepen dit aan de orde is. Ook bevat de memo een kostenopgave van de maatregelen. In de brochure “*kleine faunavoorzieningen bij kunstwerken in de infrastructuur*” worden enkele voorbeelden aangedragen.

Levering

- De producten dienen digitaal geleverd te worden in PDF en word.
- ON neemt de digitale gegevens van de waarnemingen en invasieve exoten op in de NDFF en koppelt dit per email terug aan ProRail binnen 2 weken na oplevering van het conceptrapport.

Input:

- Projectgebied
- Voorbeeld rapportage
- Beschrijving van de uitvoeringswerkzaamheden (inclusief uitvoeringsperiode) en beschrijving van het gebruik in de gebruikersfase
- Rapport Quickscan ecologie
- Memo bovenwettelijke maatregelen (indien van toepassing)
- Memo: LJV-RIM12062018 versie 3:Werkwijze aanmelden ecologisch onderzoek langs het spoor
- Betredingstoestemming en veiligheid <https://www.prorail.nl/samenwerken/leveranciers/veilig-werken/toegang-tot-prorail-terrein> en [Richtlijn: gedragsregels op spoorwegterreinen \(RLN00300\)](#)
- Autorisatie voor uploaden waarnemingen in invoerportaal van NDFF
- Werkpakketten F en G uit Annex 1 (indien van toepassing)
- Brochure “Kleine faunavoorzieningen bij kunstwerken in de infrastructuur” (ter illustratie ten behoeve van mogelijke bovenwettelijke maatregelen)
<https://ontsnippering.nl/publish/library/299/handleiding-kleine-faunavoorzieningen-definitief2.pdf>

Te leveren product / dienst (output)	Vaste prijs (V) Regie (R)	Aantal uren regie	Tussentijdse Review ja/nee (zie WP C)	Review Termijn in weken
Definitief Rapport Ecologie	V		Ja	Per project specifiek maken
Inventarisatie veldonderzoek opnemen in het NDFF-invoerportaal van ProRail	V			
Optioneel: Memo met een beschrijving van mogelijke bovenwettelijke inspanningen/maatregelen inclusief kosten	V		Ja	Per project specifiek maken
Mijlpaaldatum	Naam product /dienst		Mijlpaaldatum	
	

